

Konec dotační mentality: S financováním péče může pomoci soukromý kapitál

08. 07. 2026 POLITIKA A EKONOMIKA

Do deseti let se očekává nárůst počtu lidí s Alzheimerovou chorobou o 115 %, přičemž v pobytových službách už nyní chybí na 12 tisíc lůžek. Ilustrační obrázek: Gemini (AI)

Česko čelí stárnutí populace, které zvýší tlak na zdravotnictví a sociální péči. Veřejné rozpočty přitom nebudou schopné potřebné investice financovat v plném rozsahu. Jak na kulatém stole Hospodářské komory ČR upozornil prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký, do roku 2035 bude v pobytových službách chybět 35 tisíc lůžek, což si vyžádá investici až 100 miliard korun. Jedním z řešení je zapojení dlouhodobého kapitálu penzijních fondů, pro které tato reálná aktiva představují stabilní a předvídatelnou příležitost.

An advertisement for AKESO POLIKLINIKA. It features a close-up of a smiling woman with blonde hair, showing her teeth. The background is a blue gradient with a subtle pattern. The text reads: "AKESO POLIKLINIKA", "Dokonalý úsměv začíná u nás!", "Objednejte se +420 272 772 772", and "akeso-poliklinika.cz/zubni".

Expertí varují, že současný stav infrastruktury dlouhodobé péče a zdravotnictví vyžaduje změnu přístupu k financování. Spoléhání se výhradně na veřejné rozpočty naráží na limity, a proto roste potřeba využít alternativní modely, které se osvědčily v zahraničí.

Stárnutí populace a chybějící lůžka

Jiří Horecký s odkazem na data Ústavu zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) popsal situaci konkrétními daty. Kapacity pobytových sociálních služeb stagnují, přestože seniorů vyžadujících stálou péči přibývá. „Zásadním způsobem přibude lidí starších 85 let, kterých je nyní přes 200 tisíc a v roce 2040 jich má být asi 470 tisíc osob. A 70 procent lidí z této skupiny vyžaduje intenzivnější, dennodenní péči,“ konstatoval.

Kulatého stolu se zúčastnili (zleva) prezident Hospodářské komory ČR Zdeněk Zajíček, Dominika Hovančáková z Ministerstva pro místní rozvoj, výkonný ředitel Svazu měst a obcí Dan Jiránek, ředitel rozvoje a inovací zdravotnického holdingu AKESO František Vlček a prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký. Foto: Filip Krumphanzl

Do deseti let se navíc očekává nárůst počtu lidí s Alzheimerovou chorobou o 115 %, přičemž v pobytových službách už nyní chybí na 12 tisíc lůžek. Podle prognóz tak bude do roku 2035 potřeba 35 tisíc nových lůžek, což vyžaduje investici až 100 miliard korun. Horecký varoval, že pokud nedojde k navýšení kapacit, bude v sektoru chybět na 60 tisíc pracovních úvazků.

Motivační úhrady a modifikovatelné stavby

Ředitel rozvoje a inovací zdravotnického holdingu AKESO František Vlček, uvedl, že růst nákladů nelze řešit pouhým navyšováním rozpočtů. Cestou je restrukturalizace péče a rozvoj jednodenní medicíny. „Transformace není jen z akutních lůžek na následné péče, ale musíme také rozsegmentovat akutní péči. Krýt to pouze dalšími náklady nejde,“ řekl. Podle Vlčka je také nutné přestat plynout kvalifikací personálu a začít se na proměnu systému dívat jako na investiční příležitost. Stát by měl nastavit úhrady tak, aby motivovaly poskytovatele k investicím do infrastruktury.

Prezident Hospodářské komory Zdeněk Zajíček zdůraznil, že budovaná infrastruktura musí být adaptabilní. Budovy financované z dlouhodobých zdrojů by neměly sloužit pouze jednomu účelu, aby časem nezastaraly. Podle Zajíčka by se tedy mělo dbát na to, aby stavby byly co nejvíce flexibilní. „Zařízení, které dnes slouží jako domov pro seniory, může být za 15 let potřeba pro zdravotní služby nebo školství. Stejně tak se mohou být malometrážní byty později upravit pro potřeby starší generace,“ popsal.

Obce samotné moc nezmůžou

Z pohledu samospráv, které v současnosti nesou hlavní tíhu zajišťování lokálních služeb, popsal situaci Dan Jiránek, výkonný ředitel Svazu měst a obcí. Upozornil, že pro stárnoucí lidi bude nutné vybudovat vhodné zázemí – nikoliv stávající byty ve vyšších patrech bez výtahů. Obce samy však na masivní přestavby nemají peníze. „Potřebujeme rozumný finanční zdroj – ideálně stovky miliard korun – k tomu, abychom mohli transformovat ty budovy na jiné užití. Pro obce je to neřešitelné, protože jsou malé a nemají na to, aby si ze svých zdrojů postavily domy s pečovatelskou službou,“ vysvětlil Jiránek.

Cestou nejsou ani dotace, u kterých se neustále mění pravidla. „Hodně obcí plánuje ve čtyřletém volebním cyklu. Dobrá města plánují na delší dobu. Potřebujeme vyšší plánovací jednotku, než je obec,“ dodal s tím, že řešení vyžaduje stabilitu a dlouhodobé peníze.

Dominika Hovančáková z Ministerstva pro místní rozvoj potvrdila, že dotační programy nejsou dlouhodobým řešením. Zapojení soukromého kapitálu do sociálních a zdravotních služeb je tak podle ní nevyhnutelným krokem. „Dostat investice do sociálních i zdravotních služeb, podobně jako se to povedlo u bydlení, je nevyhnutelná cesta. Posouvá nás k tomu i základní ekonomická logika,“ sdělila.

Mohlo by vás zajímat

[Obří investice za dvě miliardy. V Thomayerově nemocnici vyroste urgentní příjem, dosud chyběl](#)

Jako příklad úspěšné praxe uvedla sektor dostupného bydlení. Zde se v rámci Národního plánu obnovy podařilo prostřednictvím kapitálového trhu kombinovat veřejné prostředky se soukromými investicemi (tzv. vypákovat zdroje). Tento profesionální prvek správy a know-how soukromých správců je podle ní vhodný i pro oblast sociálních a zdravotních služeb.

Atraktivní příležitost

Expertů se shodli, že sociální a zdravotnická infrastruktura představuje pro penzijní společnosti stabilní reálná aktiva. Vyznačují se totiž dlouhodobou poptávkou a předvídatelným výnosovým profilem, což přesně odpovídá dlouhému investičnímu horizontu penzijních úspor.

Zahraniční zkušenosti navíc ukazují, že pokud jsou projekty transparentně řízené, správně strukturované a splňují požadavky na výnos a nízké riziko, mohou penzijní fondy hrát klíčovou roli při rozvoji chybějící infrastruktury a zároveň bezpečně zhodnocovat úspory občanů.

Filip Krumphanzl